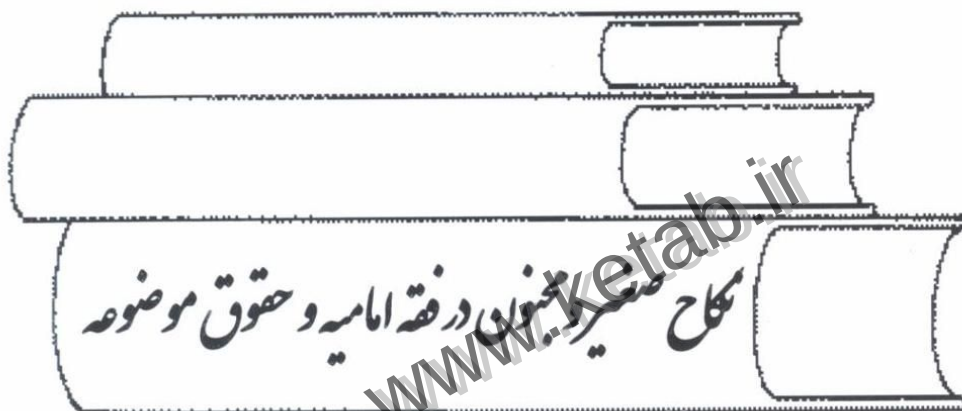

نویسنده

نجمه ضیایی مهر

کارشناس ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی
باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

سرشناسنامه ■ ضیایی مهر نجمه ۱۳۶۱
عنوان ■ نکاح صغیر و مجنون در فقه امامیه
و حقوق موضوعه
مشخصات نشر ■ تهران: سخنوران ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری ■ ۱۱۴ ص
شابک ■ ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۵-۰۸۹-۵
وضعیت فهرست نویسی ■ فیبا
موضوع ■ زناشویی (فقه)
رده بندی کنگره ■ ۱۳۹۵ ن ۸۹۹ ض ۹ BP
رده بندی دیویی ■ ۲۹۷/۳۶
شماره کتابشناسی ملی ■ ۴۴۵۶۲۸۵

کارگر شمالی، بغه ان دوارد براون، شماره ۱۴۰۷، طبقه اول

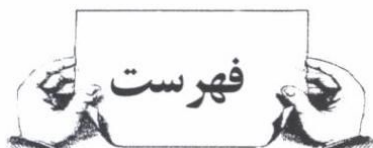
تلفن: ۰۶۶۴۷۶۳۰۶ - ۰۹۱۲۰۶۱۱۲۸۳ - ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳

www.chapketab.com

نکاح صغیر و مجنون در فقه امامیه و حقوق موضوعه

مؤلف ■ نجمه ضیایی مهر
ناشر ■ سخنوران
صفحه آرا و طراح جلد ■ سخنوران
سال و نوبت چاپ ■ اول ۱۴۰۳
شمارگان ■ ۱۰۰ نسخه
شابک ■ ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۵-۰۸۹-۵
مرکز پخش ■ ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳

قیمت: ۱۵۵۰۰۰ تومان

۱۱.....	پیشگفتار
۱۳.....	بخش اول: کلیات و مفهوم شناسی
۱۳.....	مقدمه
۱۵.....	تبیین مسأله مورد بحث
۱۵.....	اهمیت و ضرورت پرداختن به بحث
۱۶.....	مفهوم شناسی
۱۶.....	عقد
۱۶.....	عقد در لغت
۱۶.....	عقد در اصطلاح
۱۸.....	نکاح
۱۸.....	نکاح در لغت
۱۸.....	نکاح در اصطلاح
۲۰.....	اقسام نکاح
۲۱.....	صغیر
۲۱.....	صغیر در لغت
۲۳.....	صغیر در اصطلاح فقهی
۲۴.....	صغیر در اصطلاح حقوقی
۲۴.....	مجنون
۲۴.....	مجنون در لغت
۲۵.....	مجنون در اصطلاح فقهی
۲۶.....	مجنون در اصطلاح حقوقی
۲۷.....	ولایت و انواع آن
۲۷.....	ولایت در لغت
۲۷.....	ولایت در اصطلاح
۳۰.....	ولایت در اموال مولی علیه

۳۱	ولایت بر نکاح مولى عليه
۳۲	مصلحت و غبطه
۳۲	مصلحت و غبطه در لغت
۳۲	مصلحت و غبطه در اصطلاح
۳۳	اذن ولی در نکاح
۳۵	بخش دوم: اهمیت ازدواج و فلسفه آن
۳۵	مقدمه
۳۶	ضرورت و اهمیت ازدواج
۳۶	ضرورت و اهمیت ازدواج در آیات
۳۸	ضرورت و اهمیت ازدواج در روایات
۳۹	ضرورت و اهمیت ازدواج در سیره
۴۱	ازدواج از نگاه اجتماعی
۴۳	فلسفه ازدواج
۴۳	ازدواج در اسلام
۴۴	تشکیل خانواده در جهت رسیدن به
۴۴	پاسخ مثبت به ندای فطرت
۴۵	تأمین آرامش روح و روان و سکون دل و جان
۴۵	رشد شخصیت و احساس مسئولیت اجتماعی
۴۶	رفع نیاز جنسی
۴۶	حفظ نوع بشر
۴۷	ازدواج در سایر ادیان
۴۷	ازدواج در مسیحیت
۴۸	ازدواج در دین یهود
۴۹	ازدواج در دیدگاه جامعه شناسان
۵۱	آثار ازدواج
۵۵	بخش سوم: بررسی احکام ناظر به نکاح صغیر و مجنون
۵۵	مقدمه
۵۵	شروط صحت نکاح در فقه و حقوق موضوعه

۵۵		شروط صحت نکاح در فقه
۵۶		بلوغ
۵۹		عقل
۶۰		شروط صحت نکاح در حقوق موضوعه
۶۱		قلمرو ولایت ولی و شرایط اعمال آن
۶۱		ظهور مصلحت
۶۷		نکاح فضولی
۷۳		خیار یا عدم خیار برای صغیرین بعد از بلوغ
۷۶		مولی علیه و اولیاء عقد
۷۶		مولی علیه و ولی و حدود ولایت ولی
۷۷		اولیای عقد و ترتیب آنها در فقه شیعه
۸۹		اولیاء عقد از منظر اهل سنت
۹۱		اولیاء در قانون مدنی
۹۴		نکاح شغار
۹۵		تفاوت صغیر و مجنون از حیث اعمال ولایت ولی
۹۶		نکاح صغیر و مجنون در کشورهای اسلامی و غربی
۹۹		بخش چهارم: آثار مترتب بر نکاح صغیر و مجنون
۹۹		مقدمه
۹۹		روابط زناشویی
۱۰۲		مهر
۱۰۳		نفقه
۱۰۵		ارث
۱۰۶		قَسَم
۱۰۹		منابع و مأخذ

پیشگفتار

نکاح از جمله نیازهای فطری انسان ها می باشد که در منابع الهی به ویژه اسلام دارای جایگاه مهمی است. نکاح دارای شرایطی است که تحقق یا نفوذ آن منوط به وجود آن هاست. از جمله ی آن شرایط بلوغ و عقل برای شخص عاقد است. شخص صغیر که هنوز به سن بلوغ نرسیده و مجنون که فاقد قوه عاقله است، عقدشان صحیح نبوده و اگر برای خود نکاح ببندند نکاحشان باطل است. طبق نظر فقها و حقوق دانان اگر عقد نکاح به دست ولی آن ها باشد، آن نکاح صحیح خواهد بود. ولی از آن جا که نکاح امر بسیار مهم و شخصی است که مربوط به آینده اشخاص می باشد، عمل ولی باید بر طبق مصلحت باشد. در غیر این صورت عقد فضولی بوده و صغیر پس از بلوغ و مجنون پس از صحت، حق خیار فسخ نکاح را خواهند داشت. در مورد اولیاء نیز آن چه مورد اتفاق فقها و حقوق دانان است، پدر و جد پدری است و اما در مورد بقیه افراد اختلاف نظر وجود دارد. در صورتی که نکاح صغیر یا مجنون انجام گیرد آثاری بر آن مترتب خواهد شد که بعضی از آن آثار، با آثار ناشی از نکاح

افراد بالغ و عاقل متفاوت است، از جمله آن آثار، روابط زناشویی، مهر، نفقه، ارث و قسم می‌باشد.

هدف از نگارش کتاب حاضر، تبیین احکام نکاح صغیر و مجنون و رفع چالش‌های موجود در این باب است، این مهم وقتی قابل تحقق است که مسأله ازدواج این نوع افراد به خوبی تحلیل شود، چه آن که گاه دیده می‌شود بعضی افراد به ازدواج صغیر یا مجنون اشکال وارد کرده و آن را امری بیهوده و فاقد هدف می‌دانند، بنابراین به نظر می‌رسد احکام فقهی مطرح شده در این باب بتواند در این زمینه پاسخگو باشد.

کتاب حاضر از چهار بخش تشکیل شده است: بخش اول، شامل کلیات و مفهوم شناسی است و در این فصل سعی شده مفاهیم لغوی و اصطلاحی واژه‌هایی که کلیدی هستند، بیان شود. بخش دوم، اهمیت ازدواج در اسلام و فلسفه ازدواج در ادیان مهم یعنی اسلام، مسیحیت و یهود بیان شده و سپس آثار مهم ازدواج مطرح شده‌اند. بخش سوم، شامل بررسی احکام ناظر به نکاح صغیر و مجنون است که در ابتدا شروط صحت نکاح و سپس صحت یا عدم صحت نکاح صغیر و مجنون و دیگر احکام مترتب بر نکاح آنان بررسی شده است. و در پایان، بخش چهارم، شامل آثار نکاح صغیر و مجنون است که آثاری که از نکاح آن دو ناشی می‌شود، بیان می‌شوند.

اگر چه در سراسر این کتاب سعی گردیده است تا از منابع مختلف استفاده لازم به عمل آید، اما قطعاً کاستی‌هایی در آن وجود دارد که امید است اساتید، دانشجویان و محققان محترم، خطاها و نارسائی‌های موجود را در هر زمینه‌ای که در این کتاب وجود دارد به نگارنده گوشزد نمایند تا در چاپ‌های بعدی مورد توجه قرار گیرد.

در اینجا بر خود لازم می‌دانم تا از زحمات کلیه کسانی که ما را در تهیه مطالب این کتاب یاری نموده‌اند و همچنین، از کلیه اساتید و پژوهشگرانی که متن اولیه این کتاب را مطالعه نموده و نکات ارزنده‌ای را یادآور شده‌اند، صمیمانه تشکر نمایم. امید است که این کتاب بتواند مسیر جدیدی را پیش روی محققان و پژوهشگران بگشاید.